

HELLENIC

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ
ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Τεύχος 193 | ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2023 | 7,5 €

NEWS

ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΩΝ

Η «ΤΕΛΕΤΗ» ΤΗΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ ΣΕ ΤΖΑΜΙ

ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ VS ΕΡΝΤΟΓΑΝ

Η απάντηση του μεγάλου στρατηλάτη στους
μεγαλοϊδεατισμούς του «σουλτάνου»

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΓΝΩΡΙΜΙΩΝ

Έρωτας στα χρόνια
της ψηφιακής χολέρας;

ΤΟ ΡΩΣΙΚΟ «ΜΑΪΝΤΑΝ» ΚΑΙ ΟΙ ΜΙΣΘΟΦΟΡΙΚΟΙ ΣΤΡΑΤΟΙ

ΕΘΕΛΟΔΟΥΛΕΙΑ

Η μάστιγα της εποχής μας

ΟΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΧΡΕΟΥΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΟΛΩΝΕΙΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

ΠΥΡΗΝΙΚΑ ΣΕΝΑΡΙΑ

Από τη Φουκουσίμα
στη Ζαπορίζια

Η ΜΑΣΤΙΓΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ

Εθελοδοουλεία

«Αν η ψήφος άλλαζε κάτι,
δεν θα μας άφηναν να ψηφίσουμε»

Μαρκ Τουϊν

Γράφει ο Επαμεινώνδας Ε. Πανάς*

Σχεδόν πριν από 500 χρόνια, ο Ετιέν ντε Λα Μποεσί, στο δοκίμιό του με τίτλο «Πραγματεία περί Εθελοδοουλείας», πραγματεύεται ένα βασικό, διαρκές πολιτικό ερώτημα: Γιατί οι άνθρωποι υποτάσσονται στην κυριαρχία των τυράννων; Γιατί οι άνθρωποι συναινούν με προθυμία στη δική τους υποδοούλωση; Ο Λα Μποεσί θεωρείται ο πρώτος θεωρητικός που έδωσε έμφαση στη στρατηγική της Μαζικής μη-βίαιης Πολιτικής Ανυπακοής. Ο Λα Μποεσί όρισε την εθε-

λοντική (εκούσια) δουλεία ως την κακή συνήθεια των ανθρώπων να υπακούουν και να εξαρτώνται από έναν τύραννο, τον οποίο έχουν προικίσει με προνόμια.

Η αντίσταση

Δεν αποτελεί αρετή η εκούσια δουλεία, αφού οι άνθρωποι συναινούν με προθυμία στην υποδοούλωσή τους. Η στρατηγική του είναι πώς θα εξουδετερωθεί η δύναμη του τυράννου και προτείνει τη μη βίαιη αντίσταση. Κατά τον Λα Μποεσί, αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει

αρκετοί άνθρωποι να μην συναινέσουν σε οποιαδήποτε συνεργασία μαζί του. Με αυτόν τον τρόπο δεν εξουδετερώνουν έναν άνθρωπο, τον τύραννο, αλλά την ίδια την τυραννία. Μας συμβουλεύει ότι οι άνθρωποι πρέπει να αρνούνται τη βία, αλλά και την υποταγή, διότι πολύ απλά δεν χρειάζεται βία για να ανατραπεί, αλλά μη υποταγή σε όσα προωθούνται και είναι ενάντια στο γενικό συμφέρον

Η αθλιότητα

Και πιο συγκεκριμένα έγραψε: «...Αλλά

* Ο Επαμεινώνδας Ε. Πανάς είναι Συν. Καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το συγγραφικό του έργο καλύπτει θέματα Μαθηματικών, Εφαρμοσμένης Οικονομετρίας και Στατιστικής.

Ω Μεγαλοδύναμη! Τι παράξενο φαινόμενο είναι αυτό; Τι όνομα πρέπει να του δώσουμε; Ποια είναι η φύση αυτής της δυστυχίας; Τι ανηθικότητα είναι αυτή, ή μάλλον τι αθλιότητα; Να βλέπεις έναν ατέλειωτο αριθμό ανθρώπων, όχι απλώς να υπακούει, αλλά να οδηγείται στη δουλικότητα; Όχι να κυβερνάται, αλλά να τυραννιέται; Υποφέρουν από τη λεηλασία, την κακοβουλία, τη σκληρότητα, όχι ενός στρατού, όχι μιας βαρβαρικής φυλής, εξαιτίας των οποίων πρέπει να χύσουν το αίμα τους και να θυσιάσουν τις ζωές τους, αλλά από έναν και μόνο άνθρωπο· όχι από έναν Ηρακλή, ούτε από έναν Σαμφών, αλλά από έναν μοναδικό ανθρωπάκο...

Η απόφαση

... Για να καρπωθούν το καλό που επιθυμούν, οι τολμηροί δεν φοβούνται τον κίνδυνο· οι έξυπνοι δεν αρνούνται να υποφέρουν τα βάσανα. Είναι οι χαζοί και οι δειλοί που ούτε είναι σε θέση να υπομείνουν τις ταλαιπωρίες, ούτε να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους...

...Από όλες αυτές τις ταπεινώσεις, τέτοιες που ούτε τα κτήνη του αγρού θα υπέμεναν, μπορείτε να απαλλαγείτε, αν το προσπαθήσετε, όχι περνώντας στη δράση, αλλά απλώς επιθυμώντας την ελευθερία. Αποφασίστε να μην υπηρετείτε πλέον και αμέσως είστε ελεύθεροι.

Η ανηθικότητα

Δεν σας ζητώ να θέσετε τις χείρες πάνω στον τύραννο για να τον ανατρέψετε, αλλά απλώς να μην τον στηρίζετε πλέον. Τότε θα τον δείτε σαν έναν μεγάλο Κολοσό, του οποίου αποσπάστηκε το βάθρο, να πέφτει από το ίδιο του το βάρος και να σπάει σε κομμάτια!...

...Τότε, τι είναι αυτή η τερατώδης ανηθικότητα, που ούτε καν της αξίζει να την αποκαλούμε δειλία, μια ανηθικότητα για την οποία δεν μπορεί να βρεθεί ορισμός αρκετά ποταπός, που η ίδια η φύση απαρνείται και οι γλώσσες αρνούνται να την ονομάσουν;»

Ερωτήματα

Ο καταναλωτισμός μας, η πολυτέλεια και ο ναρκισσισμός μας, μας οδηγούν

Ο Επιέν ντε Λα Μποσεσί ή ντε Λα Μποετί ήταν Γάλλος δικαστής, συγγραφέας και «ένας θεμελιωτής της σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας στη Γαλλία». Είναι περισσότερο γνωστός ως φίλος του Μισέλ ντε Μονταίν, καθώς και για το ότι ήταν μια πρώιμη επιρροή για την αναρχική σκέψη.

στην τυφλή πολιτικής της «υπακοής», εκχωρώντας στο πολιτικό σύστημα το δικαίωμα να παίρνει αποφάσεις που δημιουργούν προβλήματα, όπως τα Τέμπη και οι φωτιές. Πού είναι άραγε η δικαιοσύνη για όλους αυτούς που εσκεμμένα έβαλαν φωτιές και έκαψαν δισεκατομμύρια όντα στο έδαφος, ανθρώπους, τα σπίτια τους και τα μαζί τα όνειρα τους, μα και ακόμα χειρότερα έκαψαν τα δένδρα μας, το οξυγόνο του πλανήτη μας;

Πού είναι οι σκληρές αποφάσεις για να σταματήσει ένα φαινόμενο που δεν υπήρχε πριν 20 χρόνια; Ποιοι τύραννοι δουλεύουν πίσω από αυτό το σχέδιο; Πού είναι η δικαιοσύνη για όσους δεν έκαναν όσα έπρεπε για την ασφάλειά

μας; Γιατί τα Τέμπη έμειναν μόνο στην ιστορία και όχι ένα παράδειγμα προς σωτηρία έστω όλων των άλλων ταξιδευτών; Η καταναλωτική μας οικονομία έχει δημιουργήσει την υλιστική μας ευμάρεια, καθώς και την πολιτική και πνευματική μας φτώχεια.

Η προειδοποίηση

Πριν από 142 χρόνια ο Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι στο αριστούργημα του «Οι αδελφοί Καραμαζώφ» και στην ιστορία του «Μεγάλου Ιεροεξεταστή», μας προειδοποιούσε: «Καμιά επιστήμη δεν θα τους δώσει ψωμί όσο θα μένουν ελεύθεροι, μα στο τέλος θα' ρθουν να καταθέσουν την ελευθερία τους στα πόδια μας και θα μας πουν: "Κάντε μας σκλάβους, μα χορτάστε μας".

Θα καταλάβουν επιτέλους μονάχοι τους πως η ελευθερία και το γήινο ψωμί ούτε

“ Οι άνθρωποι πρέπει να αρνούνται τη βία, αλλά και την υποταγή ”

κατά διάνοια δεν είναι δυνατό να επαρκέσουν για όλους, διότι ποτέ τους δεν θα το καταφέρουν να το μοιράσουν μεταξύ τους! Θα πειστούν ακόμα πως ποτέ δεν θα γίνουν ελεύθεροι, διότι είναι αδύναμοι, διεφθαρμένοι, μηδαμικοί και επαναστάτες».

Οι ιεροεξεταστές

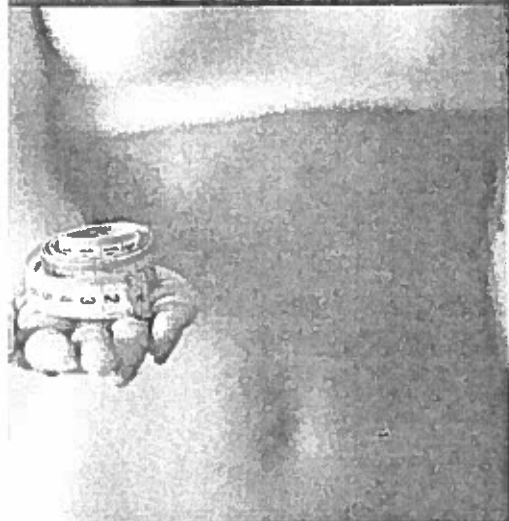
Η δημιουργία αυτή του Ντοστογιέφσκι το 1880 αποτελεί μια σημαντική πρόβλεψη και για τους Ιεροεξεταστές του σήμερα, οι οποίοι -όποια κι αν είναι η ιδεολογία τους- επιδιώκουν να χειραγωγήσουν την ανθρώπινη ελευθερία στο όνομα της εξουσίας τους. Οι Ιεροεξεταστές υπόσχονται την κατανάλωση με κόστος την ελευθερία.

Οι Ιεροεξεταστές θέλουν να καθορίσουν τους κανόνες του παιχνιδιού, οι οποίοι βασίζονται στο να γίνει η μεγάλη μάζα

TG-11

DETOXI

Ιδανικό προϊόν...

...για

Αδυνάτισμα

Είναι κατάλληλο για:

- Απώλεια βάρους
- Βελτίωση λειτουργιών του οργανισμού σε κυτταρικό επίπεδο

Φυσικά και ασφαλή
επιθέματα απορρόφησης ιοξινών

Ανακαλύψτε όλα
τα οφέλη της
οικογένειας προϊόντων

www.detoxi.gr

Ο Μύθος του Μεγάλου Ιεροεξεταστή είναι μία ιστορία μέσα στο μυθιστόρημα «Αδελφοί Καραμαζώφ», το κύκνειο άσμα του Φιόντορ Ντοστογιέφσκι. Στην ιστορία αυτή ο μεγάλος Ρώσος συγγραφέας υμνεί την ελευθερία. Φτιάχνει μια φανταστική ιστορία και βάζει στα χείλη ενός αναρχικού, άθεου, του Ιβάν Καραμαζώφ, την παραβολή του «Μεγάλου Ιεροεξεταστή» μιλώντας με τον αδελφό του, θρησκευόμενο και δόκιμο μοναχό, Αλιόσα.

των ανθρώπων καταναλωτικά και πολιτικά υπάκουη. Από αυτήν την άποψη ο Μεγάλος Ιεροεξεταστής διαμορφώνει τα εκλογικά συστήματα που θέλει με κόστος την ελευθερία του ατόμου. Η λογική του Μεγάλου Ιεροεξεταστή είναι ότι η ελευθερία είναι αφόρητη για την ανθρωπότητα και, επομένως, μια κυβέρνηση με χίλιους δύο τρόπους μπορεί να την περιορίζει.

Οι... αστοχίες

Ο Μεγάλος Ιεροεξεταστής ζει και σήμερα παντού με τη χειραγώγηση των ψηφοφόρων. Δεν χρειάζεται να ξεκινήσουμε βίαιες εκδηλώσεις για να περιορίσουμε τις δράσεις του Μεγάλου Ιεροεξεταστή.

Απλώς χρειάζεται να συνειδητοποιήσουμε την κοινωνία που δημιούργησαν οι διάφοροι Μεγάλοι Ιεροεξεταστές και οι σύγχρονοι.

Η συνολική προβληματική μας δεν έχει δώσει σημασία σε πολιτικές εκτιμήσεις, που το κυριότερο χαρακτηριστικό τους είναι ότι αγγίζουν το ζήτημα της ελεύθερης βούλησης. Μέσα σε τέτοια τροπή των πραγμάτων το μόνο που μένει να αναρωτηθούμε είναι «Γιατί συνέχεια χάνονται άνθρωποι και περιουσίες από αστοχίες και παραλογισμούς του πολι-

“ Υπόσχονται
την κατανάλωση
με κόστος την
ελευθερία ”

τικού συστήματος;» και αν αυτές οι αστοχίες και οι παραλογισμοί καταδεικνύονται, τιμωρούνται για να μην επαναληφθούν;

Η δημοκρατία

Το ζήτημα αυτό σχετίζεται άμεσα με την εκλογική συμπεριφορά. Η δημοκρατία μας πάσχει. Πάσχει, όταν μας ενδιαφέρει η αυτοδυναμία και όχι το πρόγραμμα του πολιτικού. Πάσχει, όταν δεν προσμετρώνται το λευκό, το άκυρο και η αποχή, δηλαδή, όταν η κάθε ψήφος δεν έχει την ίδια βαρύτητα. Πάσχει, όταν αυτά δεν τα σκεφτόμαστε εμείς και τα περιμένουμε από αυτούς που λαιδορούν να τα καταπατήσουν. Αφήνουμε την ελευθερία μας, δυστυχώς, στα χέρια κάποιων, που άλλοτε προσμετρούν τα λευκά υπέρ κάποιου βουλευτή και άλλοτε δεν τα καταμετρούν καθόλου, όπως συνέβη σε αρκετά εκλογικά τμήματα.

Το φταίξιμο

Ο ελληνικός λαός ξεχνά τις κατεργαριές όλων των πολιτικών συστημάτων. Ξεχνά αποδεχόμενος τα ρουσφέτια, την οικογενειοκρατία, τη διαφθορά, την καθεστηκία τάξη, τον εθνομηδενισμό, τον αποχριστιανισμό. Ανατράφηκαν στην

«Ο Πάπας και ο Ιεροεξεταστής», έργο του Γάλλου ζωγράφου Ζαν-Πολ Λοράν. Δεν είναι άγνωστη στην ευρωπαϊκή λογοτεχνία η παρουσία ενός Μεγάλου Ιεροεξεταστή.

παρακμή και εθίστηκαν σ' αυτήν και ουσιαστικά ερωτεύτηκαν την εκούσια δουλεία.

Φταίει το πολιτικό σύστημα; Όχι, βέβαια. Αυτό προστατεύει την ύπαρξή του και τη συνέχειά του. Φταίει ο πολίτης που αποδέχεται το λουρί του με αντάλλαγμα να μην κουραστεί, να μην σκεφτεί, να μην προσπαθήσει, να μην παραχθεί η «γαλήνη» του. Και περισσότερο φταίει, διότι αναγκάζει, με τη στάση του, και το κάθε πολιτικό σύστημα να πέσει σε χειρότερες υπερβολές.

Ο ρόλος

Είναι σαν το παιδί που, αν δεν του βάλουν όρια οι γονείς του, εκτροχιάζεται. Φταίει το παιδί; Όχι, φταίνε οι γονείς που νομίζουν ότι το παιδί μπορεί να αυτοπεριοριστεί. Δεν μπορεί να αυτοπεριοριστεί ούτε το παιδί ούτε κάθε πολιτικό σύστημα. Θέλει τη συμμετοχή ακόμα κι αν δεν το συμφέρει.

Μην υπηρετείτε, μην συνεργάζεστε με τους «άρχοντες». Ο ρόλος μας δεν είναι να υποτασσόμαστε, αλλά να κρατάμε

τις αποστάσεις, ώστε να μπορεί να λειτουργεί υπό την κριτική και τον φόβο κι αυτό. Διότι, αν δεν φοβάσαι τίποτα, τότε όλα επιτρέπονται.

Η αποχή

Τι είναι η αποχή, λοιπόν; Είναι η απόσταση από το σύστημα, είναι ο κώδωνας κινδύνου, ότι δεν συναινώ με αυτήν την πολιτική. Είναι η δήλωση αλλαγής πορείας. Η αποχή είναι συμμετοχή. Όταν το σύστημα δεν ακούει τον πολίτη, τότε ο πολίτης απέχει και το σύστημα θα αναγκαστεί να τον ακούσει. Είναι το παιδί που κλείνεται στο δωμάτιό του

“

Θέλουν να καθορίσουν τους κανόνες του παιχνιδιού

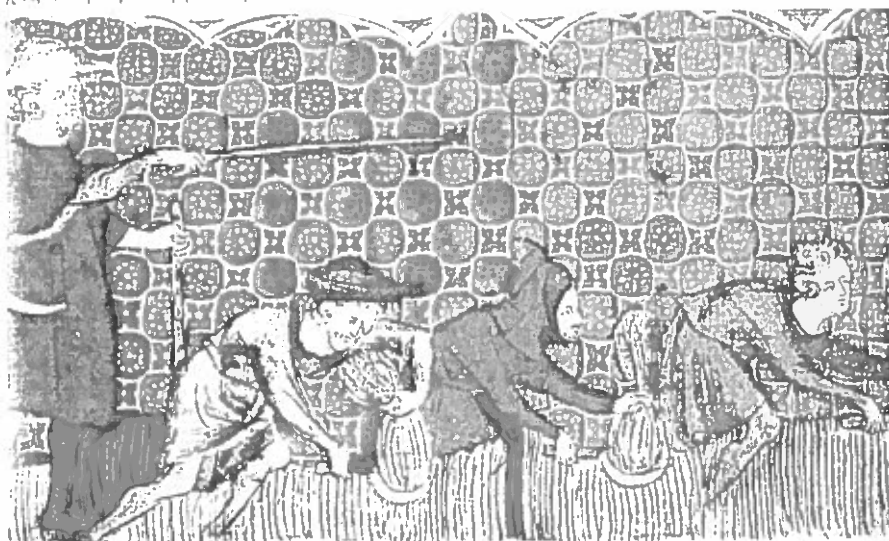
”

και αναγκάζει τους γονείς να το ακούσουν και ίσως να το δικαιώσουν.

Θα πρέπει να θέλουμε να ζήσουμε κάτω από μία πραγματική Δημοκρατία, να θέλουμε να σταματήσουμε την παρακμή.

Η λύση

Τη λύση την προσφέρει ο Λα Μποεσί: Να αποφασίσουμε να σταματήσουμε να είμαστε υπάκουοι στην παρακμή και θα είμαστε αμέσως ελεύθεροι. Διαφορετικά θα κυριαρχεί ο Μεγάλος Ιεροεξεταστής που κατά βάθος σε περιφρονεί, διότι τον οδηγείς και τον ίδιο στον ξεπεσμό: «...Η ελευθερία, η ελεύθερη σκέψη και η επιστήμη θα τους κάνουν να χάσουν τον δρόμο τους, θα τους βάλουν μπροστά σε τέτοια θαύματα και αξεδιάλυτα μυστήρια, που μερικοί από αυτούς, οι πιο ατίθασοι και οι πιο άγριοι, θα αυτοκαταστραφούν, οι άλλοι, οι ανυπότακτοι, μα αδύναμοι, θα καταστρέφουν ο ένας τον άλλον, και οι υπόλοιποι, οι αδύναμοι και δυστυχισμένοι, θα συρθούν στα πόδια μας και θα μας φωνάξουν εκλιπαρώντας» αναφέρει ο Φ. Ντοστογιέφσκι στο έργο του με τίτλο «Ο Μέγας Ιεροεξεταστής».

Μεσαιωνική απεικόνιση ανδρών που θερίζουν σιτάρι με όρεπνία